

มุมปวย เพื่ออุษาคเนย์และอาเซียน Puey's Corner for South-East Asia and ASEAN

คชาธร ขาวเรือง

หอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
e-mail: kktoon@tu.ac.th

บทคัดย่อ

ปัจจุบันภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วและรุนแรง ทั้งทางด้าน การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และมีแนวโน้มที่จะต้องสร้างเครือข่าย ความสัมพันธ์ให้กระชับมากขึ้นภายในภูมิภาค เพื่อแข่งขันกับประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ ในสังคมโลก ดังนั้น ความรู้เกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และองค์กรอาเซียน จึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อ การติดต่อและการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาค และกับ ประเทศต่าง ๆ ในระดับนานาชาติ ด้วยตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว หอสมุดแห่ง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงจัดตั้งมุมปวย เพื่ออุษาคเนย์และอาเซียน (Puey's corner for South-East Asia and ASEAN) ขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2556 เพื่อรวบรวมและจัดแบ่งทรัพยากรสารสนเทศทางด้าน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภายใต้รูปแบบภูมิภาคศึกษา เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถศึกษาค้นคว้าได้อย่าง สะดวก โดยในปัจจุบันมีทรัพยากรสารสนเทศทางด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในมุมปวย เพื่อ อุษาคเนย์และอาเซียนกว่า 1,467 รายการ

คำสำคัญ:

การจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศ, เอเชียตะวันออกเฉียงใต้, ภูมิภาคศึกษา

Abstract

At present, Southeast Asia are changing fast and furious in political, economic, social, and cultural and we likely need to create network relationships in our region to compete with other regions in the world. Therefore, knowledges about Southeast Asia and ASEAN organizations are essential factor to contact and build a good network between Thailand and other countries in Southeast Asia region and international. With the awareness and the importance, Thammasat University Library established Puey's corner for South-East Asia and ASEAN in 2013 for gathering and organizing information of Southeast Asia separated by the area studies for interested

people can research comfortably. Currently there are information resources about Southeast Asia more than 1,467 records in Puey's corner for South-East Asia.

Keyword:

Book Arrangement, South-East Asia, Area Studies

บทนำ

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia) หรือ อูซาคเนย์ เป็นดินแดนเก่าแก่ของมนุษย์ที่มีความเจริญทางด้านวัฒนธรรมมานาน ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์เข้าสู่ยุคสมัยใหม่ เป็นดินแดนที่อยู่ระหว่างอารยธรรมเก่าแก่ของโลกตะวันออก คือ จีนและอินเดีย ทั้งยังเป็นเส้นทางยุทธศาสตร์สำคัญระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิก เป็นจุดเชื่อมต่อของเอเชียใต้ เอเชียตะวันออกเฉียง และชายขอบมหาสมุทรแปซิฟิก จวบจนปัจจุบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รวมกลุ่มเป็นองค์กรอาเซียน ซึ่งกลายเป็นภูมิภาคที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วและรุนแรง ทั้งทางด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และมีแนวโน้มที่จะต้องสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ให้กระชับมากขึ้นภายในภูมิภาค เพื่อแข่งขันกับประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ ในสังคมโลก ดังนั้น ความรู้เกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และองค์กรอาเซียน จึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการติดต่อและการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาค และประเทศต่าง ๆ ในระดับนานาชาติ (โครงการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2556)

ในปี พ.ศ. 2556 หอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงได้มีการจัดตั้งมุมป๊ายเพื่ออูซาคเนย์และอาเซียน (Puey's corner for South-East Asia and ASEAN) เพื่อจัดแสดงนิทรรศการประวัติของศาสตราจารย์ป๊าย อิงภากรณ์ ในฐานะที่เป็นอดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และอดีตผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญต่อการพัฒนาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มาโดยตลอด ทั้งยังได้แสดงทัศนะผ่านบทความชื่อ “ข้อคิดเรื่องการพัฒนาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำหรับ ค.ศ. 1980” และเป็นเจ้าของบทความชิ้นสำคัญที่รู้จักกันดีในชื่อ “จากครรภ์มารดาถึงเชิงตะกอน” ซึ่งกล่าวถึงสิทธิและสวัสดิการที่ประชาชนทุกคนควรได้รับอย่างเสมอภาค ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งเสียชีวิต ที่ควรได้รับการพัฒนาร่วมกันทั้งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงจะสามารถสร้างความเป็นอยู่ที่ดี และความสมานฉันท์ของประชาชนชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียม (กองบรรณาธิการ วอยซ์ทีวี, 2556) นอกจากนี้ยังได้รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไว้ในมุมนี้ด้วย เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถศึกษาค้นคว้าได้อย่างสะดวก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนับสนุนการศึกษาวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ให้แก่นักศึกษา นักวิจัย อาจารย์ และผู้ที่สนใจ
2. เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

หอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีการเตรียมการและดำเนินงานจัดตั้งมุมป๊วย เพื่ออุษาคเนย์และอาเซียน ดังนี้

ภาพที่ 1 มุมป๊วย เพื่ออุษาคเนย์ และอาเซียน

1. วางแผนการดำเนินงาน

เนื่องจากหนังสือทางด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ถูกจัดเก็บไว้บนชั้นหนังสือต่าง ๆ ของหอสมุดซึ่งมีการจัดเรียงหนังสือตามระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ทำให้เกิดความไม่สะดวกสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาแบบภูมิภาคศึกษา จึงเกิดการระดมสมองของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ชาญวิทย์ เกษตรศิริ (ผู้ก่อตั้งโครงการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), นางศรีจันทร์ จันทร์ชิวะ (ผู้อำนวยการหอสมุด) และนางกาญจนาภรณ์ จิตต์สง่า (หัวหน้าหอสมุดปริทัศน์มยงค์) จนเกิดเป็นแนวคิดที่จะรวบรวมหนังสือทางด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ออกมาจัดเก็บและรวบรวมไว้ที่มุมป๊วย เพื่ออุษาคเนย์และอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่สนใจศึกษาในรูปแบบภูมิภาคศึกษา

1.1 สืบค้นและคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากฐานข้อมูลบรรณานุกรมของหอสมุด ฯ โดยใช้วิธีพิจารณาจากหัวเรื่อง (Subject heading) ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขง, กัมพูชา, บรูไน, ประชาคมอาเซียน, พม่า, ฟิลิปปินส์, มาเลเซีย, ลาว, เวียดนาม, สิงคโปร์, อินโดนีเซีย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มาร่วมพิจารณาคัดเลือกหนังสือด้วย

1.2 กำหนด Collection code เป็น Puey unghakorn collection และ Shelving location เป็น Puey unghakorn corner ในฐานข้อมูล KOHA เพื่อให้ผู้ใช้บริการทราบว่าหนังสือเล่มดังกล่าวถูกแยกออกมาจัดเรียงไว้ที่มุมบ่วย เพื่ออุษาคเนย์และอาเซียน

Edit Item #1105226 / Barcode 31379014009881

0 - Withdrawn status	Not withdrawn x v
1 - Lost status	Not Lost x v
2 - Source of classification or shelving scheme	Library of Congress Classification x v
3 - Materials specified (bound volume or other part)	
4 - Damaged status	Not dama... x v
5 - Use restrictions	
7 - Item status (Not for loan)	[Available for loans] x v
8 - Collection code	Puey Ungphakorn Collection x v
a - Permanent location	Pridi Banomyong Library Required
b - Current location	Pridi Banomyong Library Required
c - Shelving location	Puey Ungphakorn Corner x v

ลัทธิชาตินิยมไทย/สยามกับกัมพูชา : และกรณีศึกษาปราสาทเขาพระวิหาร = Siamese/Thai nationalism and Cambodia : a case study of the Preah Vihear Temple / ชาญวิทย์ เกษตรศิริ.

By: ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, 2484-

Material type: Book

Call no.: DS575.5.n6 x623

Publication: สมุทรปราการ : กรุงเทพฯ : มูลนิธิโดยคำประเทศไทย ; มูลนิธิโครงการสารานุกรมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2552

Edition: พิมพ์ครั้งแรก.

Description: 7, 303 หน้า : ภาพประกอบ (ภาพสีบางภาพ), แผนที่.

ISBN: 9786167202037.

Other title: Siamese/Thai nationalism and Cambodia : a case study of the Preah Vihear Temple [Parallel title].

Subject(s): ไทย -- ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ -- กัมพูชา | กัมพูชา -- ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ -- ไทย | ปราสาทเขาพระวิหาร | ไทย -- เขตแดน -- กัมพูชา | กัมพูชา -- เขตแดน -- ไทย | ไทย -- ประวัติศาสตร์ -- กรุงรัตนโกสินทร์, 2325-

Tags from this library: No tags from this library for this title. [Log in to add tags.](#)

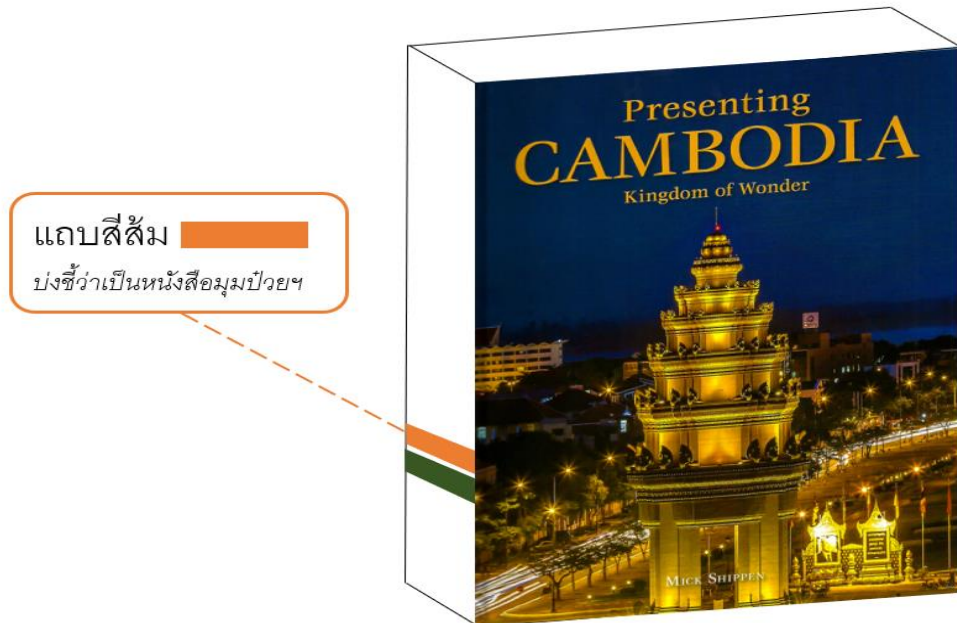
★★★★★ average rating: 0.0 (0 votes)

Item type	Current location	Collection	Call number	Status	Date due	Barcode	Item holds
Book	Boonchoo Treethong Library, Lampang Campus General Stacks	General Books	DS575.5.n6 x623 (See Similar Items)	Available		31379013045860	
Book	Pridi Banomyong Library General Stacks	General Books	HIST DS 2009 545614 (See Similar Items)	Available		31379014364021	
Book	Pridi Banomyong Library Puey Ungphakorn Corner	Puey Ungphakorn Collection	DS575.5.n6 x623 (See Similar Items)	Available		31379014009881	

ภาพที่ 2 หน้าจอ WebOPAC แสดงข้อมูลว่าหนังสือถูกจัดเรียงไว้ที่มุมบ่วย เพื่ออุษาคเนย์และอาเซียน

2. จัดเตรียมทรัพยากรสารสนเทศที่คัดเลือกมาแล้ว โดยการติดแถบสัญลักษณ์เป็นสีที่กำหนดไว้ เพื่อบ่งชี้ว่าถูกจัดเรียงไว้ภายใต้มุมปวย ฯ และภายใต้หัวเรื่องใด

2.1 ติดแถบสัญลักษณ์สำหรับ มุมปวย เพื่ออุษาคเนย์และอาเซียน เป็นแถบสีส้ม เพื่อความสะดวกในคัดแยกหนังสือกลับมาจัดเรียงเข้าในมุมปวย ฯ

ภาพที่ 3 ติดแถบสัญลักษณ์เป็นแถบสีส้ม

2.2 กำหนดและติดแถบสัญลักษณ์ เพื่อแบ่งทรัพยากรออกตามหัวเรื่อง (Subject heading) ดังนี้

ประเทศ / เขตพื้นที่	แถบสัญลักษณ์
กลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขง	
กัมพูชา	
บรูไน	
ประชาคมอาเซียน	
พม่า	
ฟิลิปปินส์	
มาเลเซีย	
ลาว	
เวียดนาม	
สิงคโปร์	
อินโดนีเซีย	
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	

ภาพที่ 4 กำหนดและติดแถบสัญลักษณ์ เพื่อแบ่งทรัพยากรออกตามหัวเรื่อง (Subject heading)

3. เมื่อติดแถบสัญลักษณ์เรียบร้อยแล้ว ทรัพยากรสารสนเทศจะถูกจัดเรียงบนชั้นหนังสือ โดยแยกตามกลุ่มหัวเรื่อง (Subject heading) ที่กำหนดไว้ และภายใต้แต่ละหัวเรื่องจะถูกจัดเรียงตามเลขเรียกหนังสือ (Call number) ตามวิธีการจัดเรียงของระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of congress classification)

ภาพที่ 5 การจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศบนชั้นหนังสือโดยแยกตามกลุ่มหัวเรื่อง (Subject heading)

4. สํารวจความคิดเห็นของผู้ใช้บริการหลังจากดำเนินการข้างต้นเรียบร้อยแล้ว เพื่อนําคำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศในมุมปั่วยเพื่อสุขภาพคนไทยและอาเซียนให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการมากขึ้น

ภาพที่ 6 สํารวจความคิดเห็นของผู้ใช้บริการหลังจากดำเนินการ

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

สรุปผล

ตามที่หอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้จัดตั้งมุมป๊าย เพื่ออุษาคเนย์และอาเซียนขึ้น เพื่อสนับสนุนการศึกษาวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ให้แก่นักศึกษานักวิจัย อาจารย์ รวมทั้งผู้สนใจ มาตั้งแต่ พ.ศ. 2556 จนกระทั่งในปัจจุบันมีจำนวนทรัพยากรสารสนเทศทางด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในมุมป๊าย เพื่ออุษาคเนย์และอาเซียน ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนทรัพยากรสารสนเทศทางด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในมุมป๊าย เพื่ออุษาคเนย์และอาเซียน

หัวเรื่อง	จำนวน
กลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขง	20
กัมพูชา	253
บรูไน	17
ประชาคมอาเซียน	81
พม่า	175
ฟิลิปปินส์	58
มาเลเซีย	46
ลาว	94
เวียดนาม	192
สิงคโปร์	78
อินโดนีเซีย	140
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	313
รวม	1,467

นอกจากนี้ ยังได้รับเสียงสะท้อนและความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่มาใช้บริการในมุมป๊าย ๆ ส่วนหนึ่ง ดังนี้

1. นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาประวัติศาสตร์ ท่านหนึ่งมีความเห็นว่า “หนังสือยังมีเนื้อหาที่ล้าสมัย อยากให้ปรับปรุงและสับเปลี่ยนหนังสือใหม่ ๆ เข้ามาเพิ่มในมุมนี้มากขึ้น”
2. หาหนังสือที่ทันต่อการได้ยาก เนื่องจากป้ายบอกหัวเรื่องที่แบ่งตามภูมิภาคศึกษาแสดงไว้ไม่ชัดเจน ทำให้ไม่ทราบว่าประเทศที่ตนต้องการอยู่ส่วนไหนของมุมป๊าย ๆ
3. ผู้ใช้บริการส่วนหนึ่งที่ค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลบรรณานุกรมของหอสมุด ๆ ที่ไม่ได้มุ่งเป้าหมายที่มุมป๊ายๆ ตั้งแต่แรก เกิดความสับสนในการค้นหาหนังสือ เนื่องจากคิดว่าหนังสือที่ตนต้องการ ถูกจัดเรียงอยู่ร่วมกับหนังสือทั่วไป

จากความคิดเห็นข้างต้น หอสมุด ฯ จึงมีแนวทางในการปรับปรุงการจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศในมุมป๋วย เพื่ออุษาคเนย์และอาเซียนและการพัฒนาวิธีการสื่อสารไปยังผู้ใช้บริการดังต่อไปนี้

1. จัดหาทรัพยากรสารสนเทศทางด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เข้ามาเพิ่มในมุมป๋วย ฯ โดยพิจารณาจากปีพิมพ์ย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี
2. ปรับรูปแบบของป้ายแสดงหมวดหมู่ให้ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับได้ง่ายขึ้น โดยอาจใช้ธงชาติของแต่ละประเทศหรือสี สัญลักษณ์ต่าง ๆ มาติดไว้เพิ่มเติม
3. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์วิธีการค้นหาหนังสือและจุดสังเกตว่าหนังสือประเภทใดให้บริการอยู่ที่มุมป๋วย ฯ ไว้ภายในมุมป๋วย ฯ รวมทั้งช่องทางต่าง ๆ ของหอสมุด เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์แอด และจอประชาสัมพันธ์

การนำไปใช้ประโยชน์

ประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการ

1. ผู้ใช้บริการเกิดความสะดวกและประหยัดเวลา ในการค้นหาหนังสือที่จัดเรียงตามภูมิภาคศึกษา (Area studies) หากต้องการศึกษาเกี่ยวกับเขตพื้นที่ใด ก็สามารถค้นหาที่หมวดหมู่นั้นของมุมป๋วย ฯ ได้ทันที

ประโยชน์ต่อหอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1. สร้างความสะดวก และลดความผิดพลาดในการจัดเรียงหนังสือให้กับผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากมีแถบสีบ่งชี้ทรัพยากรสารสนเทศออกจากชั้นหนังสือปกติไว้อย่างชัดเจน ผู้ปฏิบัติงานสามารถสังเกตและคัดแยกหนังสือออกมาจัดเรียงไว้ในมุมป๋วย ฯ ได้ทันที โดยไม่ต้องค้นข้อมูลผ่านฐานข้อมูลบรรณานุกรม KOHA ก่อน
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาวิธีจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศในลักษณะพิเศษอื่น ๆ ภายในหอสมุดที่ผู้ใช้บริการยังเกิดความสับสนอยู่
3. เป็นแนวทางในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพิ่มเติมในหัวเรื่องที่ยังมีปริมาณหนังสือน้อย

รายการอ้างอิง

- กฤษ กัจจร และบังอร พงษ์ทอง. (2560). *คู่มือการจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศ*. เข้าถึงได้จาก <http://dbc.car.chula.ac.th/km/wp-content/uploads/2017/07/irm1.pdf>
- กองบรรณาธิการ วอยซ์ทีวี. (2556). *บทเรียนจาก 'อาจารย์ป๋วย' สู่อาเซียนที่เป็นธรรม*. เข้าถึงได้จาก <https://www.voicetv.co.th/read/76929>
- ปกป้อง จันวิทย์. (2545). *ป๋วย อึ๊งภากรณ์ : ทัศนะว่าด้วยเศรษฐกิจ*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมลคีมทอง.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โครงการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา. (2558). *คู่มือหลักสูตรปริญญาตรีศิลปศาสตร์บัณฑิต สาขาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา*. เข้าถึงได้จาก <http://seas.arts.tu.ac.th>